

Повсюди агрокліматичні умови (перепади температур, опади у вигляді дощу та мокрого снігу, утворення подекуди льодяної кірки) призупинили активний розвиток **мишоподібних гризунів**. У посівах **озимих зернових** та **ріпаку** зберігається 0,5-3 жилих колоній на гектарі осередково на окремих полях у крайових смугах Донецької, Київської та Херсонської областей обліковувалося до 6 колоній на гектарі, в кожній з яких 3-8 жилих нір. В заселених гризунами **багаторічних травах, садах, неорних землях**, полях після просапних культур мають місце 3-5, в осередках Донецької, Київської, Львівської, Луганської, Рівненської областей 6-10 жилих колоній на гектарі з 10-12 жилими норами.

У видовому складі на площах зайнятих під озиминою переважає **полівка звичайна**, в інших стаціях - **польова** та **лісова** миші, осередково – **курганчикова**.

У закритих стаціях мишоподібні шкідники знайдені повсюди. В зерносховищах процент попадання в пастки становить 2%, в продовольчих складах – 1%. По видовому складу переважає **миша хатня**. Боротьба з гризунами в закритих стаціях проводиться пастковим методом, природними ворогами та розкладанням отруєних принад.

Надалі розвиток мишоподібних гризунів залежатиме від погодно кліматичних умов, сприятливе поєднання яких зумовлюватиме збільшення чисельності та шкідливості ссавців. За середньодобової температури +5°C відновиться розмноження та переселення гризунів у посіви озимих зі скірт соломи, інших стацій. Посіви зі щільністю понад 3-5 колоній на гектар потребують захисту через внесення в жилі нори родентицидів дозволених до використання на території країни.

Відбір монолітів озимих культур для визначення життєздатності рослин та їх відрощування, в тому числі і за експрес-методами, проведеними спеціалістами управліннь фітосанітарної безпеки вказує на те, що стан перезимівлі озимих культур добрий. Рослини перебувають у фазах 3-й листок – кущіння. Рослини озимих мають добру регенераційну здатність при їх відрощуванні. Відсоток живих рослин становить 96, загиблих - 0-4% (Вінницька, Полтавська обл.). Лабораторним аналізом рослин **озимої пшениці** виявлено інфекційний запас збудників **борошнистої роси, кореневих гнилей**. Рослини озимого ріпаку уражені **бактеріозом коренів** (0,5-1%, в осередках Київської обл.)

За потепління через високий рівень ураженості рослин озимини можливий масовий розвиток хвороб. Тому, ефективним заходом оздоровлення рослин та покращення стану посівів буде ранньовесняне боронування з прикореневим підживленням мінеральними добривами.

Фітоекспертизою насіння **ярих зернових** та **зернобобових культур** встановлено зараженість його збудниками **альтернаріозу, септоріозу,**

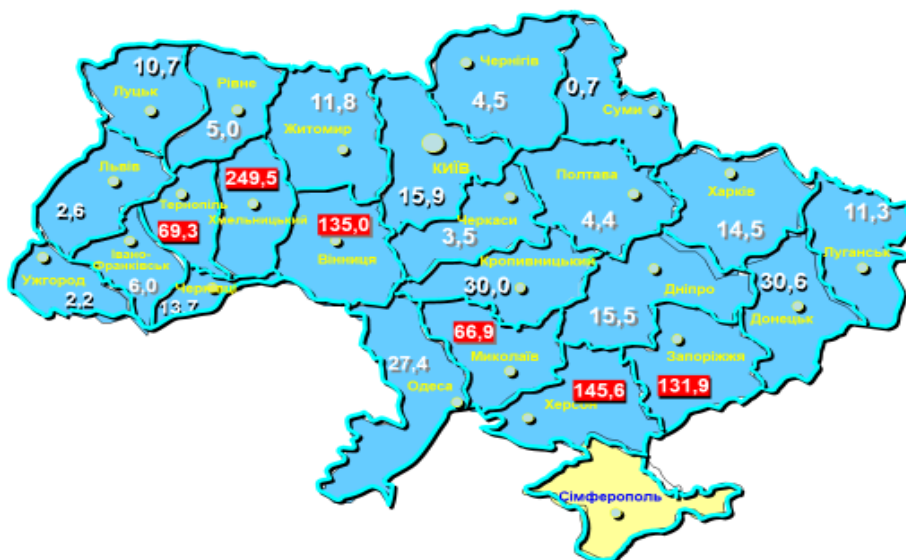
гельмінтоспориозу, фузаріозу в межах 2-10, макс. до 14% (септоріоз - Львівська обл.), що свідчить про обов'язкове оздоровлення насіння шляхом протруювання його за 2-3 тижні до сівби препаратами відповідного спектра фунгітоксичної дії та рівня захисної спроможності стосовно комплексу хвороб.

Перевіркою насінневого, продовольчого та фуражного зерна в зерносховищах усіх форм власності виявлено 9-34% його засміченого комірними шкідниками, зокрема **комірними довгоносиками, гороховим зерноїдом, кліщами** за чисельності 1-3 екз. на 1 кг виїмки (Вінницька, Рівненська, Черкаська, Чернівецька обл.). Тому контроль за станом збереження зерна та зернопродуктів варто проводити постійно і, в разі виявлення комірних шкідників, приступити до обеззаражування збіжжя через фумігацію дозволеними препаратами відповідно до діючих рекомендацій.

В господарствах здійснюється фітосанітарний нагляд за посівами озимих зернових та ріпаку.

За оперативною інформацією про хід робіт із захисту рослин, наданою Головними управліннями Держпродспоживслужби в областях, **14 лютого 2020 року** обсяги проведених заходів захисту рослин від мишоподібних гризунів в областях становлять **1008** тис. га, з них озимих зернових культур оброблено **689** тис. га, озимого ріпаку – **240** тис. га. Порівняно з аналогічним минулорічним періодом спостерігається збільшення площ, на яких проведено заходи захисту рослин від мишоподібних гризунів, що зумовлено підвищеною їх чисельністю скрізь, передусім у Степу та Лісостепу та сприятливими погодними умовами для розвитку і розповсюдження цих шкідників в осінньо-зимовий період 2019-2020 років.

Оперативна інформація
про обсяги захисту сільгоспугідь від мишоподібних гризунів
в осінньо-зимовий період 2019-2020 рр., тис. га
14 лютого 2020 року

Найбільші обсяги заходів захисту сільгоспугідь від мишоподібних гризунів проведені в сільгоспугіддях Хмельницької (**249,5** тис. га), Херсонської (**145,6** тис. га), Вінницької (**135** тис. га) і Запорізькій (**131,9** тис. га) областях. Також значні обсяги заходів захисту рослин від цих шкідників здійснені в господарствах Тернопільської (**69,3** тис. га) і Миколаївській (**66,9** тис. га) областях. Найменші обсяги заходів захисту рослин від мишоподібних гризунів в господарствах Сумської (**0,7** тис. га), Закарпатської (**2,2** тис. га) і Львівської (**2,6** тис. га) областей.

Хімічні засоби захисту рослин (родентициди) застосовано на площі близько **869** тис. га, біологічні – на площі близько **140** тис. га.

Заходи захисту рослин в посівах озимих культур урожаю поточного року, багаторічних насадженнях тощо продовжуються.

На сьогодні забезпеченість сільгоспідприємств засобами захисту рослин для проведення робіт із захисту посівів сільськогосподарських становить **31 %** до їх потреби для проведення заходів захисту рослин у весняно-літній період 2020 року, в тому числі гербіцидами - **29 %**.